

**BASKI-BASIM**  
**YAYIN-YAYIM**

**Battal DOĞAN**  
Yeminli Mali Müşavir

# SUNUM PLANI

- Basım Yayım sektörü hakkında Genel Bilgi
- Basım Yayım sektörü İşletmelerinde Vergileme
- Özellikli Konular
- Örnek muktezalar
- Sorular Ve Cevaplar

# YAYIN-YAYIM

[tdk](#)'ya göre,

## **yayın:**

- 1) basılıp satışı çıkarılan kitap, gazete vb., neşriyat
  - 2) radyo ve televizyon aracılığıyla halka sunulan, duyurulan, iletilen eser, program, neşriyat
- 

## **yayım :**

- 1) yayma işi
- 2) kitap, gazete vb. okunacak şeylerin basılıp dağıtılması, neşir
- 3) herhangi bir eserin radyo ve televizyon aracılığıyla dinleyiciye, seyirciye ulaştırılması, neşir

# BASKI-BASIM NEDİR?

Klişe, dökme harf ya da çeşitli kalıplar kullanarak makine ya da başka araçlar yardımıyla kâğıt, bez vb. nesnelere yüzeylerine yazı, resim çıkarma ve bu yolla onları çoğaltma işi. Basım işini yapabilmek için çıkartılan kalıba baskı kalıbı (kitap basımında forma), basım işinin yapıldığı yere de matbaa (basımevi) denilir.

İ.Ö. 5000 yıllarında görülen düz ve silindir biçimindeki damgalar ilk basım örnekleri sayılmaktadır. İlk kâğıt baskısı ise Çin'de yapılmıştır. Kâğıdın Çin'den Batı'ya yayılmasıyla Avrupa'da 13. yüzyılda basım yapıldığı bilinmektedir.

Madenden harf dökerek geliştirilen basım tekniğinin başlangıcı olarak da Johann Gutenberg'in Almanya'nın Mainz kentinde gerçekleştirdiği (1440) Kutsal Kitap basımı kabul edilmektedir.

Türkiye'de ilk basımevi dinsel yapıt basmamak koşuluyla İbrahim Müteferrika tarafından kurulmuş (1726), Kitab-ı Lûgat-ı Vankulu adlı ilk Türkçe yapıt 1729'da basılmıştır.

# MATBAA TARİHÇESİ

Dünyada ilk baskı aracının, Gutenberg (1394 veya 1399 - 1468) tarafından Almanya'nın Strasburg kentinde 1440 yılında gerçekleştirildiği kabul edilir. Günümüze kalan bilgilere göre Gutenberg, 1448'de Kırkiki Satırlı adı da verilen Kutsal Kitap'ın basımını tamamladı.

Ancak ortağı, aralarındaki parasal anlaşmazlık nedeniyle mahkemeye başvurunca, bu ilk basılmış kitabı Gutenberg'in elinden aldılar.

# MATBAA TARİHÇESİ

Gutenberg'in bu olağanüstü buluşu, Bayezid II (salt. 1481 - 1512) döneminde Osmanlı ülkesine girdi.

İlk Osmanlı basımevini, Musevi asıllı Osmanlı yurttaşları David ve Samuel Nahmes kardeşler 1494'te kurdular.

Osmanlı ülkesinde kurulan bu ilk basımevinde baskısı yapılan ilk kitap da Musa'nın Beş Kitap'ıdır.

Ardı sıra 16. yüzyılın başlarından itibaren Selânik, Edirne ve Halep'te de, yine Musevi Osmanlı yurttaşları tarafından kurulan baskı makineleri (basımevleri) çalışmaya başladı.

Daha sonra 1567'de Ermeni ve hayli gecikmeyle 1627'de de Rum Osmanlı yurttaşları, ilk baskı makinelerini çalıştırdılar.

# MATBAA TARİHÇESİ

1494'te Nahmes kardeşlerin Osmanlı ülkesindeki ilk basımevini kurmalarından, 1727'de İstanbul'da ilk Türkçe baskı yapan makinenin çalışmaya başlamasına değin geçen yaklaşık 233 yıl içinde, gayrimüslim Osmanlı yurttaşları veya yabancı misyonlarca işletmeye açılan basımevi sayısının 37 olduğu sanılmaktadır. Ancak bu basımevlerinde herhangi bir Türkçe metin basılmamıştır.

Bunda en önemli etkenin, Osmanlı ülkesinde yaşamını "yazıcılık"la kazanan onbinlerce kişinin direnişii olduğu öne sürülür.

Öte yandan yazıcılar dinî metinler de yazmakta olduklarından, şeyhülislâmlık orunu ve medreselerce de korunmakta idi.

# MATBAA TARİHÇESİ

XVIII. yüzyılın başlarına gelindiğinde, sürekli gelişen batı uygarlığı karşısında her geçen gün daha da geri kalmakta olan Osmanlı'nın, çağdaşlaşma ve batılılaşma eğilimleri giderek güçlenmekteydi. Artık Osmanlı da Batı'ya ayak uydurmak zorundaydı, bu kaçınılmazdı.

Nitekim Macar asıllı Müslüman Osmanlı yurttaşı İbrahim Müteferrika (1674 - 1761) ve Paris sefiri Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin oğlu Sait Efendi'ye ( ? - 1761), 1726 yılında Türkçe baskı yapacak bir basımevi kurma izni verildi.

Bu izin, elyazmacıların ve bu işten çıkarı olanların protestolarına yol açtıysa da, dönemin sultanı Ahmet III ile (salt. 1703 - 1730) "Lâle Devri"nin ünlü yenilikçi veziriâzâmı Nevşehirli İbrahim Paşa, bu kesimlerin yoğun direnişlerine karşı koydular ve basımevinin kurulmasını desteklediler.

Böylece Osmanlı ülkesinde, Müslüman Osmanlı yurttaşlarının sahibi olduğu ilk basımevi, dinî yayınlar basmama koşuluyla 14 veya 16 Aralık 1727 günü çalışmaya başladı. Bundan iki ay sonra da Vankulu Lûgati adıyla bilinen ilk kitabını bastı.



# İLK GAZETELER

Osmanlı ülkesinde yayımlanan ilk gazete, 1795 yılı ortalarında İstanbul'daki Fransa elçiliğinin Fransız devrimini yansıtmak amacıyla kısa süre çıkartmış olduğu **Bulletin Nouvelles?dir (Haberler bülteni)**. Bu gazete, elçilik tarafından bastırılmaktaydı.

Ancak devrim yandaşlarının İstanbul'da yayımladıkları bu gazetenin bir karşıtı da -yani karşıdevrimcilerin, kralcıların yayın organı da-, Bulletin Nouvelles'in ardından bir başka önemli Osmanlı kenti olan İzmir'de yayın yaşamına girdi. **Spectateur Oriental (Doğu gözlemcisi)** adlı bu gazete, devrim sonrasında Fransa'dan kaçmak zorunda kalan Alexander Blacque tarafından çıkarılmaktaydı.

İzmir'de 1824 ve 1828 yıllarında da, lövantenlerin çıkarlarını savunan başka iki Fransızca gazete daha yayımlanacaktır.

# İLK TÜRKÇE GAZETELER

Osmanlı döneminin ilk Türkçe gazetesi, yenilikçi padişah Mahmut II (salt. 1808 - 1839) öncülüğünde, İstanbul'da yayın yaşamına giren **Takvim-i Vekayi'dir**.

Birinci sayısı 11 Kasım 1831'de basılan bu gazete resmî nitelikteydi. Amacı, devlet görevlileri ve aydınlar başta olmak üzere, Osmanlı yurttaşlarına olayların gelişimini resmi görüş doğrultusunda yansıtmak ve devlet işleriyle ilgili duyurularda bulunmaktı. Zaman içinde tam anlamıyla bir "resmî gazete" niteliğini kazanan Takvim-i Vekayi, Osmanlı Devleti'nin sona erdiği 4 Kasım 1922'ye değin yayın yaşamını sürdürdü. Günümüzdeki Resmî Gazete, bunun ardıdır.

İstanbul'da ilk Türkçe özel gazete, William Churchil adlı bir İngiliz tarafından çıkarıldı. 3 Temmuz 1840'tan itibaren yayımlanmaya başlanan bu gazetenin adı **Ceride-i Havâdis'tir (Haberlerin gazetesi)**. Önceleri tirajı 300 dolayında olan gazetenin sahibi Mr. Churchill'e, Osmanlı Devleti 2.500 kuruş aylık bağlamıştı. 1856'daki Kırım Savaşı sırasında, gazetenin tirajı 10.000 dolaylarına ulaşmıştı.

کتابخانه ملی ایران

۱۳۳۹

کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران

# تقویم و کتابخانه

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

۱۳۳۹

کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران



کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران  
کتابخانه ملی ایران



Osmanlı ülkesinde Müslüman Türk Osmanlı yurttaşları tarafından yayımlanan ilk özel gazete ise **Tercüman-ı Ahval (Durumların yansıtıcısı)** adını taşır. 21 Ekim 1860'ta birinci sayısı baskıdan çıkan bu gazetenin sahibi, devletin görevli memuru olarak Paris'te bulunduğu sırada, basının, toplumların gelişmesindeki önemli katkısını kavrayan Osmanlı aydını **Agâh Efendi'dir**. Fransa'dan döndükten sonra, kendi ülkesinde yalnızca yabancılarla gayrimüslimlere ve devlete basın yayın olanağı tanınmasına karşı savaşıma girişen Agâh Efendi, bu durumun değiştirilmesi için verdiği ilginç dilekçesinde, "**yabancıların bile gazete yayımlayabildikleri bir ülkede, kendi yurttaşlarına gazete çıkarma hakkının neden tanınmadığını**" sormaktaydı.

Agâh Efendi'den bir yıl sekiz ay sonra, bir başka Avrupa görmüş Osmanlı aydını, ozan ve ilk Türk tiyatro yazarı **Şinasi**, 27 Haziran 1862'den itibaren **Tasvir-i Efkâr (Düşünlerin betimi)** adını verdiği gazetesini çıkarmaya başladı. Bunu başka gazeteler izledi.



# بجزار احوال

شماره پنجم  
سال اول

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

شماره پنجم  
سال اول

تاریخ انتشار (1330)

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

100 - 100

Türkiye’de cumhuriyetin ilk yıllarında, hemen her alanda olduğu gibi yayıncılık sektörü de büyük oranda devlet eliyle yapılmış ve gelişmiştir.

1960’larda dünyanın özgürlük havası hiç kuşkusuz edebiyat ağırlıklı kültür yayıncılığımızın gelişmesine neden olmuştur.

Doksanlı yıllarda, büyük sermayenin kısmen yayıncılık alanına girmesi ve batıdaki gibi modern kitap mağazalarının açılmasıyla yayınlanan kitap başlık sayısı ilk defa 10.000’leri yakalamıştır.

# Türkiye Kitap Pazarı Raporu (2018)

Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından her yıl yayınlanan [Türkiye Kitap Pazarı Raporu \(2018\)](#), Türkiye'deki yayıncılık sektörüne ve kitap pazarına dair önemli bilgiler içeriyor. En son yayınlanan rapor 2018 yılı içindi.



## Türkiye Kitap Pazarı Raporu

- 2018 yılının üretim verilerine göre toplam **410.641.305 adet** kitap üretilerek satışa sunuldu. Bandrol dağıtımı ve satışını yapan YAYFED'in (Yayımcı Meslek Birlikleri Federasyonu) açıkladığı toplam kitap üretimi geçen yıla göre **%0,71** oranında artarken segmentlere göre azalmalar oldu. 2015 yılından 2016 yılına geçtiğimizde toplam bandrol sayısındaki artış %5,23'tü.

## Kitap Üretiminin Artış Hızı Düştü

- 2016 yılı sonrasında bu artışın yaşanmadığını görüyoruz: 2016'dan 2017'ye geldiğinde bandrol sayısı %0,89'luk, 2017'den 2018'e geldiğimizde ise %0,71'lik bir artış gösterdi, yani **%1'e dahi ulaşmadı.**
- TÜİK'in yaptığı son açıklamaya göre ülkemizin nüfusu 82.003.882. Bu durumda **kişi başına düşen kitap sayısı 7,76'dan 7,08'e düşmüş oldu.**

2018 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın özel sektörden satın aldığı ve kendi matbaasında bastığı kitapların toplam adedi **168.192.641**. Açık öğretim için üretilen **2.122.558** adet kitapla birlikte 2018 yılında üretilen kitap sayısı **580.956.504** oldu.

## Eğitim Yayıncılığında Artış Var

- Yardımcı kaynak ve sınavlara hazırlık kitapları, 215.370.387 adetlik üretimle geçen yıla göre **5.866.277** adet ve **%2,80** artarak, toplam kitap üretiminde %52,45'lik payla sektördeki liderliği elinde tutmaya devam ediyor.

## Kültür Yayıncılığı Dşşte

- *Araştırma-inceleme, edebiyat ve ocuk yayıncılığı* alanlarının oluşturduğu kültür yayıncılığı, 2018 yılında 140.477.335 adet kitap üretimiyile toplam üretimin %34.21'ini oluşturdu. Fakat 2017 yılına göre bu alanda %2.83'lk bir düşüş var.
- *Araştırma-inceleme* kitapları geçen yıla göre %4,04 oranında azalırken, toplam kitap üretiminin %18,14'n oluşturdu. Edebiyat kitapları geçen seneye göre %1,41'lik bir düşüşle, toplam üretimin %6,02'sini oluşturdu. ocuk ve ilk gençlik kitapları sene başındaki %20'ye yakın üretim artışını koruyamayarak **%1,42'lik düşüşle**, toplam üretimin %10,05'ini oluşturdu.

## Dini Yayınların retimi Arttı

- Her türlü dini yayınların üretimi geçen yıla göre %5,21 artışla yayıncılığın en çok artış gösteren segmenti olup üretimin %10,82'sini oluşturmaktadır. **İthal yayınlar** ise geçen yıla göre %11,77'yle en çok düşüş yaşanan segment olup %1,44'lk paya sahiptir.

## Öğrenci Başına 1 Akademik Kitap Bile Düşmüyor

- Bir yıllık bandrol verilerine göre toplam akademik kitap üretimi 4.461.008 adet. 200'den fazla üniversite ve 4 milyondan fazla üniversite öğrencisine karşın, akademik kitapların tüketimine ilişkin çok aksiyoner değiliz. Öyle ki; öğrenci başına 1 akademik kitap bile düşmüyor. Bu rakamlar, yasadışı fotokopinin bir sonucu olarak yorumlanıyor. Akademik yayınlar toplamı ne yazık ki toplam kitap üretiminin %1,09'unu oluşturuyor. 2017 yılı üretimine göre akademik yayınlarda %6,19 oranında bir düşüş yaşandı.

## Yeni Yayınlanan Kitap Sayısı: 67.135

- Türkiye'de 2017 yılında 60.335 adet yeni başlık üretilmişti. **Kültür ve Turizm Bakanlığı**'na bağlı **ISBN** Ajansından alınan bilgilere göre 2018 yılında 67.135 adet yeni başlık üretildi. Böylece genel toplamda %11,27'lik bir artış oldu. Toplam başlık sayısının 61.257'si basılı kitap formatında. Bu rakamlar bağımsız yayıncılığımızın çeşitlilikteki başarısıdır, ki bu da bizi IPA (Uluslararası Yayıncılar Birliği) verilerine göre dünya sıralamasında 6. sıraya yerleştiriyor.

- **2018 Perakende Kitap Pazarının Büyüklüğü 6.965 Milyon TL Oldu**
- 2018 yılında Türkiye yayıncılık perakende pazarı büyüklüğü, 2017 yılına göre cari fiyatlarla %20,21 artış gösterdi. Bu artışta, 2017 yılındaki sınav sistemi değişikliği nedeniyle yaşanan eğitim yayıncılığındaki kayıpların 2018 yılında nispeten telafi edilmesi ve döviz kurundaki dalgalanmalar sonucunda kitap fiyatlarındaki artışların etkili olduğu gözlemlendi. Enflasyondan arındırılmış fiyatlarla bakıldığında, sektör büyüklüğünde aslında bir artış olmadığını tespit etmekteyiz.

## 2018 Yıl Sonu Türkiye Kitap Perakende Pazarı TL

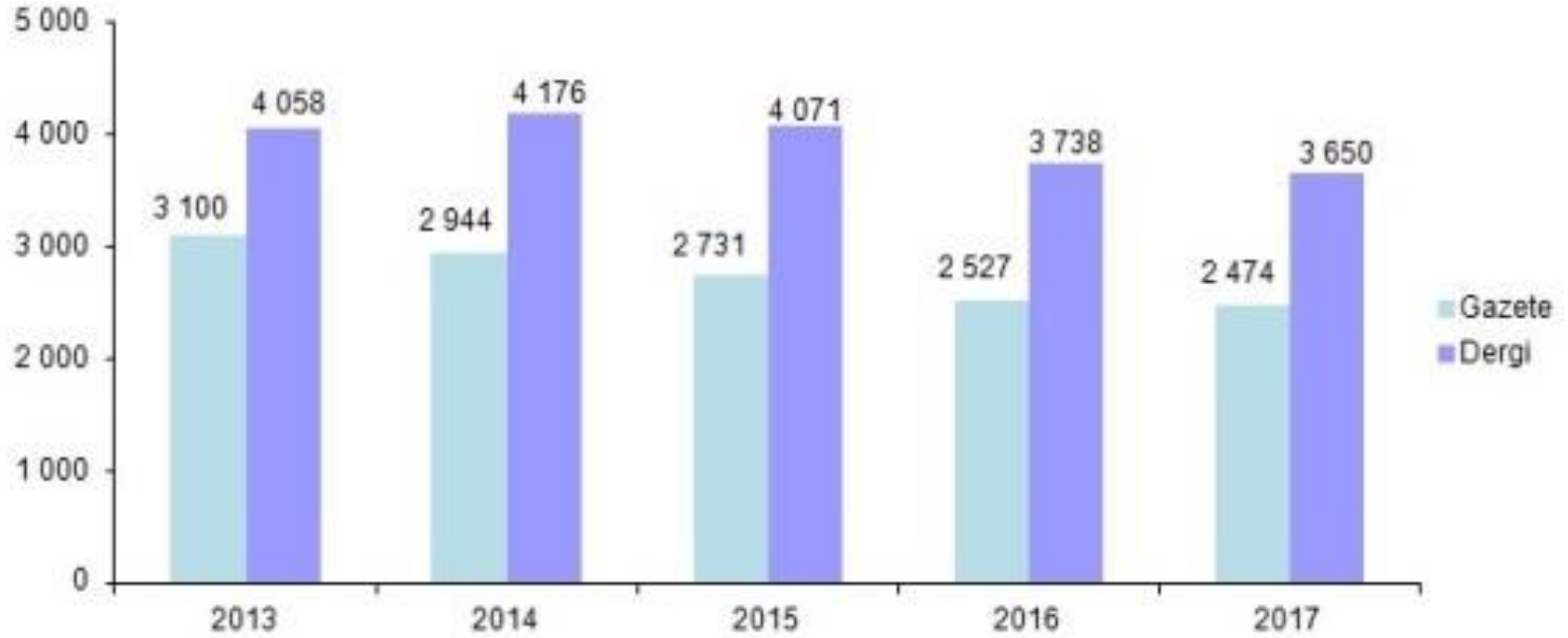
Segmentler	Mevcut TL	Mevcut (milyon TL)	Pazar Payı (%)	Pazar Payı Toplam (%)
Eğitim Yayınları	3.252			46,69%
a. Ücretsiz Dağıtılan Ders kitapları		656	9,42%	
b. Yardımcı kaynak ve sınava hazırlık kitapları		2.596	37,27%	
Kültür Yayınları	3.022			43,39%
a. Yetişkin kurgu (edebiyat)		475	6,82%	
b. Yetişkin kurgu dışı (inceleme-araştırma)		1.684	24,18%	
c. İnanç		533	7,65%	
d. Çocuk ve ilk gençlik		330	4,74%	
Akademik Yayınlar	141			2,02%
İthal Yayınlar	550			7,90%
<b>TOPLAM</b>	<b>6.965</b>			<b>100%</b>

# Geleneksel Medya Bitiyor: Gazete Ve Dergilerin Sayısı Gün Geçtikçe Azalıyor

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) 2017 yılının **Yazılı Medya** İstatistiklerini yayınladı. Gazete ve dergi sayısı 2017 yılında %2,3 azaldı. Böylelikle gazete ve dergilerin sayısı 6 bin 124 oldu. Ve bu sayıların %59,6'sını dergiler oluşturdu. Geleneksel medyadaki (gazete ve dergi) adet olarak ve tiraj bakımından yaşanan düşüş akıllara **geleneksel medya** bitiyor mu sorusunu getirdi.

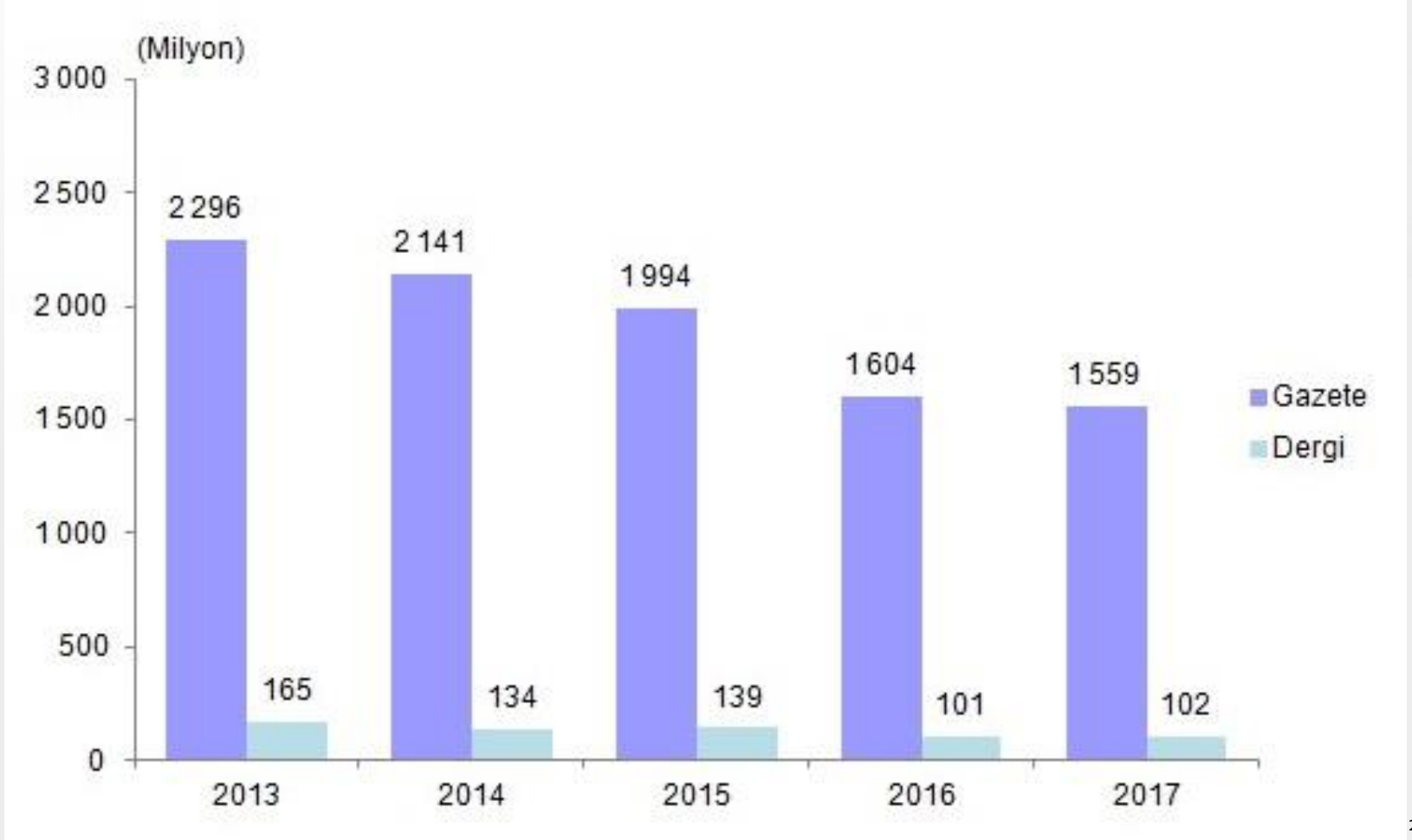


## Gazete ve dergilerin yıllara göre sayısı, 2013-2017





# Gazete ve dergilerin yıllara göre tirajı 2013-2017



A close-up photograph of a desk setup. In the foreground, a yellow and white ballpoint pen lies diagonally across a white notebook page. To the right, a pair of black-rimmed glasses rests on the notebook. In the background, a silver and black calculator is visible, partially overlapping the notebook. The notebook pages are lined and feature some text, including the number '7' and '8' in blue boxes, and the word 'Samba' in a script font. The overall scene suggests a professional or academic environment related to accounting or finance.

# **BASIN YAYIN İŞLETMELERİNDE VERGİ VE MUHASEBE UYGULAMALARI**

# MÜKELLEFİYET

- – Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükellefiyeti
- – Katma Değer Vergisi Mükellefiyeti

## GELİR ve KURUMLAR VERGİSİ AÇISINDAN;

- GVK'nın 37'nci maddesi uyarınca matbaa işletmeciliği ticari faaliyettir. Bundan elden elde edilen kazanç ticari kazançtır.
- Şahıs şirketleri, adi ortaklıklar ve şahıs işletmesi şeklinde kurulan özel matbaalarda ortakların kazancı gelir vergisine;
- Sermaye şirketleri veya dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler şeklinde kurulan özel matbaaların kazançları ise, kurumlar vergisine tabidir.
- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait matbaalar Kurumlar Vergisine tabidir.
- Kamuya yararlı derneklere ait matbaalardan elde edilen kazançlar Kurumlar Vergisine tabidir.

# Nakdi Ve Ayni Bağış Ve Yardımlar

KVK'nın 10/1-ç maddesinde özetle; "Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara bağışlanan **sağlık tesisi veya bu tesislerin inşası dolayısıyla yapılan harcamalar** veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan **her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamı**«

kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirilir.

# 5520 - KURUMLAR VERGİSİ KANUNU

## Madde 10:Diğer indirimler

- d) Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen;
- 1) Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticarî olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine,
- 2) Ülkemizin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarîsi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenler de dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurt dışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanmasına,

- 3) Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına,
- 4) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine,

- 5) Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına,
- 6) Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmalarına,
- 7) Kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına,
- 8) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, ağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanmasına,



- 9) Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve faaliyetler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatının tedariki ile film yapımına,
- 10) Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültür ve sanat faaliyetlerinin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına,
- ilişkin harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların % 100'ü.

Cumhurbaşkanı, bölgeler ve faaliyet türleri itibarıyla bu oranı, yarısına kadar indirmeye veya kanunî seviyesine kadar getirmeye yetkilidir.

# Gelir Vergisi Kanunu

KVK'da yer alan düzenlemelere paralel düzenlemeler GVK'nın "*Diğer indirimler*" başlıklı 89'uncu maddesinde Gelir vergisi mükellefleri için de düzenlenmiştir. Mezkur maddenin 7'inci bendinde yukarıda yer alan bilgilere paralel düzenleme yapılmıştır.

# Telif Kazançları İstisnası

# ***Telif Hakkı Kazanç İstisnası***

GVK'nın 86. maddesine göre, gelir vergisinden istisna edilen kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmesi söz konusu değildir. Diğer gelir unsurları için beyanname verilmesi halinde de gelir vergisinden istisna edilen bu kazanç ve iratlar yıllık beyannameye dahil edilmeyecektir.

GVK'nın 18. maddesinde yer alan telif kazançları istisnası kapsamındaki çalışmaların GVK'nın 94. maddesine istinaden tevkifat yapmak mecburiyetinde olanlarca satın alınması halinde, eser sahibine yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacak ve istisna hadleri içinde kalan bu kazançlar için yıllık beyanname verilmeyecektir.

# Serbest Meslek Kazançlarında İstisna (G.V.K.Madde 18)

(3239 sayılı Kanununun 40. maddesi ile değişen madde) (4444 sayılı Kanununun 4'üncü maddesiyle değişen fıkra, Yürürlük; 1.1.2000) Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarınının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

Madde hükmüne göre, maddede belirtilen kişiler tarafından devamlı veya arızı olarak yapılan ve yine maddede belirtilen çalışmaların; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre eser niteliği taşıması ve bu durumun kişiler tarafından tevsik ve ispat edilmesi şartıyla, söz konusu çalışmalardan elde edilecek hasıllata (satmak, yayınlamak, çalışmalar üzerindeki mevcut hakları devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle) münhasır olmak üzere, gelir vergisinden istisna edilmesi gerekmektedir.

135 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise, GVK'nın 18. maddesi kapsamında değerlendirilecek eserlerin, **5846 sayılı Kanun hükümlerine göre eser niteliğinde olması ve ihtira beratlarının tescil edilmiş bulunması gerektiği açıklanmıştır.** Bu durumda, maddede belirtilen kişiler tarafından yapılan ve yine maddede belirtilen çalışmaların, 5846 sayılı Kanun hükümlerine göre eser niteliği taşıması ve bu durumun kişiler tarafından tevsik ve ispat edilmesi şartı ile söz konusu çalışmalardan elde edilecek hasıllata münhasır olmak üzere istisnadan faydalanılması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, G.V.K 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmüne yer verilmiş

ve aynı maddenin 2/a bendinde

**18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri** dolayısıyla yapılan ödemelerden **%17**;

2/b bendinde ise, **diğerlerinden %20** oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür.

***Eser sahiplerinin Eserlerini 5846 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi kapsamında kayıt ve tescil ettirdiklerine ilişkin belgeyi Maliye Bakanlığına ibraz etmeleri gerekmektedir; (-Müzik eseri içeren yerli ve ithal yapımlar-Sinema eseri içeren yerli ve ithal yapımlar-Yerli ve ithal bilgisayar oyunları (istenmekte))***



# KDV MÜKELLEFIYETİ

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesinde;

*Türkiye’de yapılan, Ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV’ne tabi olduğu belirlenmiştir.*

# KDV ORANI

## (I) SAYILI LİSTE

18-Kur'an-ı Kerim (Kur'an meal ve tefsir kitapları ile münhasıran Kur'an cüz, sûre, ayet ve/veya meallerini içeren kitaplar dâhil) ile Tevrat, Zebur ve İncil kitapları.

## (II) SAYILI LİSTE

### B) DİĞER MAL VE HİZMETLER

**13-** Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 4801.00 pozisyonunda yer alan gazete kağıdı (rulo veya tabaka halinde) ile 48.02 pozisyonunda yer alan baskı ve yazı kağıtlarının teslimi,

**14- (18/12/2018 tarihli ve 475 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının 2 nci maddesiyle değiştirilen sıra. Yürürlük: 1/1/2019)** Kitap ve benzeri yayınlar (Elektronik kitap (e-kitap) ve benzeri yayınların elektronik ortamda satışı, elektronik kitap okuyucu, tablet ve benzerlerinin teslimi ile 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanların tesliminde, bu Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen vergi oranı uygulanır.), kurşun kalem, boya kalemleri, sulu boya ve pastel boyalar, okul defterleri, silgi, kalemtırış, cetvel, pergel, gönye, iletke,

**Parantez içindikiler % 18**

**Parantez dışındakiler % 8**

# ÖRNEK KIRTASIYE ÜRÜNLERİ KDV ORANLARI

➤ Kurşun Kalem	- %8
➤ Kalemtraş	- %8
➤ Silgi	- %8
➤ Fotokopi Kağıdı	- %8
➤ Parşömen Kağıdı	- %8
➤ Okul Defteri	- %8
➤ Gönye, iletki	- %8
➤ Pergelli Çizim Takımı	- %8
➤ Karayolları Haritası	- %8
➤ Versatil Kalem	- %18
➤ Min-	%18
➤ Not defteri, Bloknot	- %8
➤ Cetvel	- %8
➤ Etiket	- %18
➤ Dosya ve klasörler	- %18
➤ Fon Karton	- %18
➤ Tahta Kalem	- %18
➤ Mürekkepler	- %18
➤ Oyun Setleri	- %18
➤ Oyun Hamuru	- %18
➤ Makaslar	- %18

➤ Yapıştırıcılar	- %18
➤ Mürekkepli Kalemler	- %18
➤ Ajanda	- %18
➤ Takvim	- %18
➤ Hesap Makinesi	- %18
➤ Tükenmez Kalem	- %18
➤ Flüt	- %18
➤ Simetri Aynası	- %18
➤ Öğrenci Paleti	- %18
➤ Kalem Kutu	- %18
➤ Jelatin	- %18
➤ Yazar Kasa Rulosu	- %18
➤ Cam Boya	- %18
➤ Rafya	- %18

Kırtasiye sektörünün kullandığı hammaddeler üzerinden %18 KDV alınmasına rağmen bazı kırtasiye ürünleri %8 üzerinden hesaplanmaktadır. Bu da KDV yüklenilmesine neden olmaktadır. Örneğin, hammadde alınırken %18 KDV ödenirken hammadde ürün haline getirilip satıldığında %8 KDV üzerinden satılmaktadır.

# Hurda ve Atık Teslimi

## Tevkifat Uygulayacak Alıcılar ve Tevkifat Oranı

Metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının teslimi 3065 sayılı Kanunun (17/4-g) maddesi gereğince KDV'den müstesnadır. Ancak, bu malların teslimi ile ilgili olarak aynı Kanunun (18/1) inci maddesine göre istisnadan vazgeçilmesi mümkündür.

İstisnadan vazgeçenlerin metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının tesliminde, Tebliğin (I/C-2.1.3.1/a ve b) bölümü kapsamındaki alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanır.

### Bunlar

(a) KDV mükellefleri (sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyenler bu kapsama dahil değildir)

b) Belirlenmiş alıcılar (KDV mükellefi olsun olmasın):

hurda veya atık niteliğindeki; her türlü kâğıt, karton, mukavva, kauçuk, plastik ile bunların kırpıntıları, naylon, lastik kırıkları, cam şişe, kavanoz, otomobil ve pencere camları, cam kırıkları, konfeksiyon kırpıntıları\*\* teslimleri de tevkifat uygulaması kapsamındadır.

# BASILI KİTAP VE SÜRELİ YAYINLARIN TESLİMİNDE

**K.D.V % 0**

(Yürürlük: 22.02.2019)

# K.D.V.K Mad.13/n

- **(7166 sayılı kanunun 7 nci maddesiyle değişen bent ; Yürürlük: 22.02.2019)n)** 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.),
- Cumhurbaşkanı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

# İSTİSNA KAPSAMI

- İstisna, basılı kitap ve süreli yayınların (ikinci el olanlar dahil) yurt içindeki her safhada tesliminde ve ithalinde uygulanır.
- 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılan basılı kitap ve süreli yayınların tesliminde istisna uygulanmaz.
- Kanun maddesinde yer alan süreli yayın ifadesinden, belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile basılı haber ajansları yayınlarının anlaşılması gerekmektedir.
- Ders kitapları, dini kitaplar, ansiklopediler, almanaklar, hikaye ve romanlar (foto roman, çizgi roman dahil), yemek kitapları, kitap şeklindeki harita ve atlaslar, soru ve bilgi bankası kitapları, mevzuat seti kitapları da istisna kapsamındadır.



# İSTİSNA KAPSAMI

- Boyama defterleri, kitap şeklinde olmayan yaprak testler, mevzuat setlerinin güncellenmesi amacıyla gönderilen föyler, ciltli takvim, kartela, ezber kartları, kataloglar, broşürler gibi yayınlar kitap kapsamında değerlendirilemeyeceğinden bunların teslimi istisna kapsamında değerlendirilmez.
- Elektronik kitap (e-kitap) ile süreli yayınların elektronik ortamda satışı, elektronik kitap ve süreli yayın okuyucu, tablet ve benzerlerinin tesliminde istisna uygulanmaz.
- İstisna, basılı kitap ve süreli yayınların teslimine ilişkin olup, bunların basımına ilişkin alınan mal ve hizmetler KDV'ye tabidir.
- Program şeklindeki mevzuat bilgi bankası, soru bankası, online test ve benzerleri ile CD veya flash bellek gibi veri taıyıcılarla satılan görüntülü eğitim setleri basılı kitap kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, bunların satışı istisna kapsamında değerlendirilmez.

# İstisnanın Uygulanması

- 3065 sayılı Kanunun (13/n) maddesinde yer alan düzenleme tam istisna mahiyetindedir. İstisna kapsamında teslim yapanların düzenledikleri fatura ve benzeri belgelerde KDV gösterilmez ve “3065 sayılı KDV Kanununun (13/n) maddesi hükmü gereğince KDV hesaplanmamıştır.” ibaresine yer verilir.
- Söz konusu istisnanın uygulanmasında 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmayacağından, Tebliğin (II/B) bölümünün “İstisna Uygulamalarında Alt Sınır” başlıklı ayrımında yer alan açıklamalar bu istisna uygulamasında dikkate alınmaz.
- Bu çerçevede teslim bedeline bakılmaksızın basılı kitap ve süreli yayınların tesliminde ve ithalinde istisna uygulanır.

# İstisnanın Beyanı

- Bu istisna kapsamında yapılan teslimler, teslimin yapıldığı vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığının, “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” tablosunda, 335 kod numaralı “Basılı Kitap ve Süreli Yayınların Teslimleri” satırı aracılığıyla beyan edilir.
- Bu satırın “Teslim ve Hizmet Tutarı” sütununa istisnaya konu teslimin KDV hariç tutarı, “Yüklenilen KDV” sütununa bu teslimlere ilişkin alış ve giderlere ait belgelerde gösterilen toplam KDV tutarı yazılır. İade talep etmek istemeyen mükellefler, “Yüklenilen KDV” sütununa “0” yazmalıdır.

# İade

Bu istisnadan kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır:

- - Standart iade talep dilekçesi
  - - İstisnanın beyan edildiği döneme ilişkin indirilecek KDV listesi
  - - İade hakkı doğuran işleme ait yüklenilen KDV listesi
  - - İadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu
  - - Satış faturaları listesi
- 
- 3065 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendindeki istisna kapsamında temin ettiği basılı kitap veya süreli yayınları, yine bu istisna kapsamında teslim eden mükelleflerin, basılı kitap veya süreli yayın alımında ödemediği KDV'yi iade olarak talep etmesi mümkün olmayıp, varsa genel giderler ve ATİK'ler nedeniyle iade talep etmesi mümkündür. Bu durumda, genel giderler ve ATİK'ler nedeniyle yüklenilen KDV için iade talebinde bulunabilecek KDV tutarı, basılı kitap veya süreli yayınların satış bedeli ile bunların alış bedeli arasındaki farka genel vergi oranı uygulanmak suretiyle bulunan tutarı aşamaz.

## **Mahsuben İade**

- Mükelleflerin bu işlemlerden kaynaklanan mahsuben iade talepleri yukarıdaki belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.

## **Nakden İade**

- Mükelleflerin bu işlemlerden kaynaklanan ve 5.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. İade talebinin 5.000 TL'yi aşması halinde aşan kısmın iadesi, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.”

# **ÖZELLİKLİ KONULAR**

**Fason baskı hizmeti verdiğimiz firmalara önce kağıt satışı yapılması  
sonrasında kitap baskı hizmet bedeli verilerek faturalandırma yapılması**

- 1.matbaacılık hizmeti      % 18 KDV
- 2.Kağıt bizden  
    kağıt % 8  
    baskı %18
- 3.Yayınevi ile anlaşma ile telif alınması  
    kitap %0  
    dergi %0

# Matbaa işletmelerinde fire oranları ve uygulamaları

## **MATBAA MÜREKKEBİ**

Mürekkep kutularının kapağının her açılış veya kapanışında hava ile temas söz konusu olduğundan mürekkep üzerinde bir kabuk tabakası oluşmaktadır. Her kullanımda bu kabuk tabakasının atılması gerekmektedir. (izmir ticaret odası)



# Matbaa işletmelerinde fire oranları ve uygulamaları

FİRE (%)	1000 adet altı %	1000 adet üstü %
4 Renkli Ofset Baskı Yapılan İşlerde (Tanıtım Broşürü, Katalog, Takvim, Dergi, Kitap, Termal Rulo, Fatura, Otokopili Kâğıda Baskı v.b.)	10 (adete göre)	2-5
Lak	2	1
Selefon	2	1
Yapıştırma	2	1
Mücellit İşçiliği ( kapak takma, kırım katlama, harman, tel dikiş, ciltleme, spiral takma paketleme)	2	1
Baskı Öncesi	2	1
Baskı	5-15	1-5
Baskı Sonrası	7-8	2-4

## **MATBACILIKTA**

Matbaacılıkta muhtelif imalat aşamalarında (basma,kesme,paketleme) kağıt ve karton firesi ,yapılacak baskının adeti baskıyı yapan makinanın cinsi (pedal,el pedalı,tipo, ofset, granür,flexo, vs.) işçinin becerisi gibi çeşitli faktörlerden etkilendiği bir gerçek olup,tüm matbaacılık için geçerli bir fire tesbiti mümkün değildir.

Ancak yukarıdaki faktörlere göre matbaacılıkta fire yüzde 5'den aşağıya düşmediği ve faktörlerin etki ve özelliğine göre daha yüksek nispetlere ulaşacağı düşünülmektedir.

KOCAELİ TİCARET ODASI

# Matbaa sektöründe maliyet yöntemi tercihi zorunlulukları var mıdır?

## **Stok Değerleme Yöntemleri**

Stok değerlendirme yöntemleri, yapılan üretimlerin maliyetini belirleme konusunda, envanter yönetim çözümlerine ek olarak, kullanılan değerlendirme sistemleridir.

Temelde 4 farklı stok değerlendirme yöntemi bulunmaktadır;

### **1.Fiilî Maliyet**

Her parti üretimin kendisine ait malzemelerin maliyetinin bilinebildiği durumlarda kullanılan değerlendirme yöntemidir. Genelde sipariş üzerine üretim yapan firmalar tarafından tercih edilen yöntemdir.

## 2. İlk Giren İlk Çıkar (FIFO)

Üretimde ilk kullanılan malzemenin ilk alınan fiyatları ilgili malzemenin envantere bulunanlar arasında ilk giriş yapanın fiyatı üzerinden hesaplanır.

Örnek olarak; farklı dönemlerde 3 sefer malzeme alımı yapılmış olan bir matbayı ele alalım.

1. alım = 20₺,
2. alım = 25₺,
3. alım = 2₺ olsun.

Yapılan üretim maliyeti hesaplanırken önce 20₺'den alınan malzemeler üzerinden hesaplanır. 20₺'den alınan malzemeler yeterli değilse 2. sırada 25₺'den alınan malzemeler üzerinden hesaplama yapılır.

Fiyatlar yükseliş trendi gösteriyor ise envanter değeri yüksek, üretim maliyeti ise düşük olarak sonuçlanacaktır.

### 3.Son Giren İlk Çıkar (LIFO)

Bu değerlendirme yönteminde hesaplama; malzemenin envantere son giriş yaptığı fiyat üzerinden gerçekleştirilir.

Örnek olarak; farklı dönemlerde iki defa malzeme alımı yapmış bir üretim firmasını ele alalım.

1. alım = 100₺,

2.alım = 120₺ olsun.

Yapılan üretimin maliyeti hesaplanırken tüm alımlar son envanter girişi maliyeti olan 120₺'lik bedel üzerinden hesaplanır.

LIFO yönteminde bedeller yükseliş trendi gösteriyorsa envanter değeri düşük, üretim maliyeti yüksek olarak sonuçlanacaktır.

V.U.K. Bu maliyet yöntemini kabul etmiyor.

## Ağırlıklı Ortalama Maliyet

Ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi **hareketli ağırlıklı ortalama maliyet**ve **dönem sonu ağırlıklı ortalama maliyet** aşğıdaki iki yöntem kullanılarak uygulanır.

### Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet

Bu yöntemde her malzeme alınışında ortalama maliyet hesaplaması yapılır. Yani yeni malzeme alış maliyeti ve stok maliyeti toplanır, sonrasında yeni alınan malzeme ve stokta bulunan malzeme miktarına bölünür.

Örnek olarak; stoklarda ortalama maliyeti 15₺ olan 1200 litre boya bulunan bir işletmeyi ele alalım. Bu işletme yeni malzeme olarak kg maliyeti 18₺ den 300 litre boya daha alıyor olsun. Güncel ortalama maliyeti hesaplamak için:

$$((15 * 1200) + (18 * 300)) / (1200 + 300) = 15.6$$

Bu durumda yeni bir malzeme alımı yapılanaya kadar ortalama maliyet litre başına 15.6₺'dir.

### Dönem Sonu Ağırlıklı Ortalama Maliyet

Bu yöntem aralıklı envanter yönetiminde kullanılır ve her satın alım sonrası maliyet hesabı yapılmaz. Dönem sonu envanter sayısı ve dönem içerisinde alınan miktar toplanır. Dönem başındaki envanter sayısı bu miktardan çıkarılarak harcanan miktar bulunur. Aynı dönem içinde yapılan tüm alımların maliyeti ortalaması hesaplanır ve harcanan miktar bu maliyet ile çarpılır.

Örnek olarak: dönem başında 120 çuval çimentoya sahip olan bir işletmeyi ele alalım. Bu işletme dönem içerisinde 25₺'den 40 çuval ve 27₺'den 50 çuval alım yapmış olsun. Dönem sonunda ise 130 çuval sahibi olsun. Bu durumda;

$$\text{Harcanan miktar } (120 + 40 + 50) - 130 = 80 \text{ çuvaldır.}$$

$$\text{Ortalama çuval maliyeti ise } (25 + 27) / 2 = 26 \text{₺'dir.}$$

$$\text{İlgili dönem için malzeme maliyeti } 80 * 26 = 2.080 \text{₺ olacaktır.}$$

**Telif haklarının Őirket tarafından başka yayıncılara satılması ve uygulamanın nasıl yapılması gerektiği.**

*GVK 94.maddeye göre telif bedeli olarak ödenen tutarların yaptırılan işe göre değerlendirilmesi.*



*Makale tashihi, raportaj deşifresi, redaksiyon ve editörlük bedeli ödemeleri ve saire işlerin direk olarak sanatçı gibi değerlendirilip serbest meslek istisnasına konu olma durumu.*

aynı kişilere yaptırılırsa süreklilik olur. Ticari kazançta girer.

# ÖRNEK MUKTEZALAR

Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan faaliyetini arızı olarak yapması ve bir takvim yılında elde ettiği hasılatın istisna tutarını aşmaması halinde, beyanname verilmeyecek ve yapılan vergi tevkifatı nihai vergileme olacaktır.

İlgi özelge talep formunuzda; evrak-kitap çeviri işleri ve danışmanlık hizmeti yaptığınız, ayrıca basın-yayın reklamları alma faaliyetine başlayacağınız, kitap çeviri ve danışmanlık faaliyetleri için, üniversite öğrencilerinden, vergi mükellefi olmayan kişilerden veya farklı firmalarda sigortalı olarak çalışan kişilerden yardım aldığınız belirtilerek, alınan hizmet karşılığı bu kişilere yapılacak ödemeler için ne oranda stopaj uygulanacağı, bu ödemelerin tevsiki için gider pusulası düzenlenip düzenlenemeyeceği, bir kişi için yıllık en fazla hangi tutara kadar gider pusulası düzenlenebileceği ve faaliyetlerinize göre hangi defterlerin tutulacağı hususlarında Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

Buna göre, çeviri faaliyeti veren kişiler ile aranızda işçi işveren ilişkisinin bulunması halinde, bunlara yapılan ödemelerin ücret sayılarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 61, 94, 98, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergilenmesi gerekmekte olup, söz konusu istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Çeviri yapan kişilerin kendi nam ve hesabına çalışmalarını halinde ise, serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan bir ödeme söz konusu olacağından, yapılacak ödemelerden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi gereğince; 18'inci maddede yer alan istisnadan faydalanılması halinde %17, diğer ödemelerden ise %20 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir. Tevkifat uygulamasında serbest meslek kazancının devamlı veya arızı nitelikte olmasının herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Prof. Dr. ... ile birlikte "Veteriner Hekimlik- Veteriner Halk Sağlığı" adlı kitabı yazdığınızı belirterek; söz konusu kitap çalışmasından dolayı Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesindeki istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız ile söz konusu kitabın son sayfasında bazı firmaların reklamının alınmasının muafiyetinizi nasıl etkileyeceği hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep etmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ortak olarak hazırlanan kitap çalışmasının 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre eser niteliği taşıdığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünün ... tarih ve ... sayılı yazısından anlaşılmış olup, söz konusu kitap çalışmasından dolayı elde edilecek hasılat münhasır olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanılması mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, yazılan kitaba bazı firmaların reklamının alınması durumunda, reklam gelirinin serbest meslek kazancı olarak genel hükümlere göre gelir vergisine tabi tutulması gerekmekte olup, söz konusu faaliyet nedeniyle ödeme yapanlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlar kapsamında ise, anılan Kanunun 94/2-b maddesi hükmü uyarınca gelir vergisi stopajı yapmaları gerekmektedir.

# Yurtdışında Mukim Eser Sahiplerine Ödenecek Telif Hakkı Bedellerinde Kdv Ve Stopaj Durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunda sanatçılara ait fotoğraf, resim vb. çalışmaları satın alarak özgün veya çeşitli baskı teknikleri ile belli sayıda çoğaltıp sanat galerisi ve internet üzerinden satışını gerçekleştirdiğinizi belirterek, eser sahiplerine yapılan telif hakkı ödemelerinin gelir vergisinden istisna olup olmadığı, eser sahiplerinin yurt dışında bulunmaları ve Türk ya da yabancı olmaları veya yurt dışında yerleşik yabancı firma olmaları hususlarının vergi tevkifatına etki edip etmeyeceği, yurt dışından alınan eserler için internet üzerinden yapılan yazışmaların muteber bir belge olarak kabul edilip edilmeyeceği ve eser sahibi yurt dışı gerçek ve tüzel kişilere yapılan ödemelerin katma değer vergisine tabi olup olmadığı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, fotoğraf ve resim çalışmalarının 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre eser niteliği taşıması ve eserlere ilişkin telif haklarının tescil edilmiş olması şartı ile yurt içinde ve dışında bulunan eser sahibi kişilerin söz konusu çalışmalar üzerindeki mevcut haklarını Sanat Eserleri Mağazacılık Ve Tic. A.Ş. ye devretmek suretiyle elde edecekleri gelir nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisna hükümlerinden faydalanmaları mümkün olup söz konusu firma tarafından eser sahiplerine yapılacak ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2-a) alt bendine istinaden %17 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, yurt dışında bulunan bir şirkete ait fotoğraf ve resim çalışmalarına ait hakların devralınması karşılığı yapılan ödemeler gayrimaddi hak bedeli sayılacağından Şirketinizin yurt dışında bulunan şirkete söz konusu çalışmalar üzerindeki hakların devralınması karşılığı ödeyeceği bedellerden Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasına istinaden %20 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

**TEŐEKKÜRLER**